

HARRASTEILMAILUN TURVALLISUUSPROJEKTI

– SUOMEN HARRASTEILMAILUN TURVALLISUUSTYÖN TOIMINTAMALLI

TRAFI, SUOMEN ILMAILULIITTO SIL, SUOMEN MOOTTORILENTÄJIEN LIITTO SMLL, FINAVIA, ILMATIETEEN LAITOS

VERSIO 1.0, VAHVISTETTU 17.12.2015

TUNNISTETTU ONGELMA: ei ajeta Suomen harrasteilmailun asioita ilmailuyhteisönä: ei yhteisiä tavoitteita tai tavoitteet ristiriitaisia, yhteistyön puute, tehdään päällekkäisiä asioita niukoin resurssein, yhteisen foorumin puuttuminen

TAVOITE 1: Suomen harrasteilmailuyhteisön kokoaminen tiiviimpään yhteistyöhön, yhteiset tavoitteet ja niihin sitoutuminen, yhteistyö ja säännöllinen yhteinen tapaamisfoorumi harrasteilmailun keskeisille toimijoille

Käytännön toimenpiteet, miten parannetaan	Vastuutaho	Aikataulu
<p>1. Harrasteilmailutahojen yhteistyöfoorumin perustaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - säännölliset yleis/harrasteilmailun yhteistyön vastuutahojen (VT) tapaamiset<ul style="list-style-type: none"> o syksyisin teemalla: miten kausi meni o keväisin teemalla mitä uutta tai ajankohtaista ennen kauden alkua o annetaan palautetta (kiitokset ja kehitystoiveet) organisaatioittain o keskustellaan ja valitaan ajankohtaiset isoimmat teemat turvallisuustiedottamiseen ja seminaareihin o tapaamisten isännöintivastuu kiertävä - tapaamisten lopputulos julkistetaan yhteisenä ½-vuotissuunnitelmana - suunnitelmaan kirjataan ne keskeiset (esim. 1-5) turvallisuutta parantavaa toimenpidettä tai teemaa, jotka on tunnistettu ja valittu painopisteiksi ja jotka osallistujatahot ottavat huomioon omassa toiminnassaan	<ul style="list-style-type: none"> - Trafi, Finavia, SIL, SMLL, Ilmatieteen laitos - koordinointi: organisaatioiden määrittämät yhteyshenkilöt	<ul style="list-style-type: none"> - ensimmäinen VT- tapaaminen: yhteisöllisyystyöpaja, Oulu 11.4.2015 (IL ei vielä mukana), seuraava pidetty 16.9. - kevään 2016 VT-tapaaminen: maaliskuu, Oulu, isäntänä SMLL - syksyn 2016 VT-tapaaminen, joka samalla Lentoon! 2016 suunnittelukokous: syyskuu
<p>2. Yhteistyö turvallisuusseminaarien ja –tapahtumien järjestämisessä kerhoille ja yksittäisille ilmailijoille (Trafi, Finavia, SIL, SMLL, Ilmatieteen laitos)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lentoon! – seminaari<ul style="list-style-type: none"> o joka vuosi syksyisin samana sovittuna ajankohtana o viestitään koko yhteisölle ajoissa, monikanavaisesti ja myös uusia osallistujaryhmiä tavoitellen o 2-päiväinen (viikonloppu) o Ilmailumuseolla + etätilaisuudet o 5 järjestäjätahoa, mutta käytännön koordinoituvastuu kiertävä o teemat valittu VT- tapaamisessa (syksy & kevät) - Videoseminaarien kokeilut<ul style="list-style-type: none"> o Lentoon!-seminaarin yhteydessä herännyt ajatus, jota voidaan kokeilla kevään 2016 kuluessa o Valitaan 1-2 teemaa, joiden asiantuntijat (Trafi, Finavia, IL, SIL, SMLL) kootaan asiantuntijapaneeliin, joka videoidaan suorana nettiin. Kuka tahansa voi omalta kotikoneeltaan tai esim. ilmailukerhon yhteistilaisuudesta kysyä nettipohjaisen viestiseinän kautta kysymyksiä panelisteilta. o tavoitteina suora vuorovaikutus, keskustelu ja tiedon jakaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Trafi, Finavia, SIL, SMLL, Ilmatieteen laitos - koordinointi: organisaatioiden määrittämät yhteyshenkilöt	<ul style="list-style-type: none"> - Lentoon! 2015 – seminaari toteutettu 14.-15.11.2015 - Lentoon! 2016<ul style="list-style-type: none"> - ajankohta vahvistetaan tammikuussa 2016 - järjestelyjen kiertävä vetovastuu 2016 Finavialla - jatkossa vakioajankohta ja seminaarin kulloisetkin pitopaikat viestitään ilmailuyhteisölle tammihelmikuussa

<p><u>Muuta:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - luodaan ja julkaistaan osapuolten nettisivuilla harrasteilmailuyhteisön keskeisistä turvallisuuteen liittyvistä ilmailutapahtumista vuosikello <ul style="list-style-type: none"> o missä, milloin ja millaisia tapahtumia vuoden aikana on ja missä ollaan mukana o helpottaa yhteistyötä ja priorisointia - huom: yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet eivät poissulje muita seminaareja, mutta vähentävät päällekkäisyyttä ja auttavat kattavien, tärkeiden teemojen priorisoinnissa - eri puolilla Suomea järjestettäviin tapahtumiin pyydetään mahdollisuuksien mukaan myös maantieteellisen lähialueen valvomattomien lentopaikkojen pitäjät osallistumaan suunnittelukokouksiin ja itse tapahtumiin - hyödynnetään uusia ideoita tiedon levittämisessä, kuten mm. videoseminaarit ja "ilmailuilta-lähetys" 		
<p><u>TUNNISTETTU ONGELMA:</u> kerhojen ja jäsenistön tavoittaminen haaste, tarvitsivat enemmän tukea, kerhoissa paljon päällekkäistä työtä niukoin resurssein, ei systemaattista osaamisen hallintaa tai menetelmiä turvallisuuskulttuurin kehittämiseksi ja tukemiseksi</p> <p><u>TAVOITE 2:</u> kerhojen toiminnan tukeminen, kerhoja tukevien toimintamallien luominen</p>		
<p>Käytännön toimenpiteet, miten parannetaan</p>	<p>Vastuutaho</p>	<p>Aikataulu</p>
<p>3. Määritetään harrasteilmailutoiminnassa ilmailukerhoille hyväksyttävä toimintakulttuurin taso luomalla siitä kerhoille jaettava ohje. Ohje viestii kerhoille Trafín ja Finavian tukemana erityisesti SILin ja SMLLn määrittelemän toimintakulttuurin tavoitetason, jota liittojen jäsenkerhojen odotetaan noudattavan.</p> <p>Tuetaan mallin käyttöönottoa ilmailukerhoissa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjetyöryhmä: Trafi koordinoi, jäsenet: SIL, SMLL, ilmailuyhteisö - käyttöönotto: ilmailukerhot - tuki ja seuranta: SIL, SMLL, Trafi 	<ul style="list-style-type: none"> - ensimmäinen työpajatapaaminen 10.9.2015 Trafissa - luonnos kerhoille jaettavasta ohjeesta seuraavaan VT- tapaamiseen – toteutettu, malli esitelty Lentoon!-seminaarissa, taitto+painatus+lähetys kerhoille käyttöön ottoa varten 12/2015 - mallin tunnettuudesta kysely kerhoille 03/2016 ja käytöstä 09/2016,
<p>4. JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi: harrasteilmailuyhteisön osaamisen (kerhot, yksittäiset ilmailijat) saaminen kaikkien käyttöön, keinoina esim. yhteisöllisen verkkoalustan luominen sisältäen mm. yhteistä jaettavaa koulutusmateriaalia, keskustelutoiminnon, kouluttajapoolin (lennonopetusta, teoriaopetusta, safety-briefausta)</p> <p>Projektissa tehdyn koulutusmateriaalipankin materiaalien ja perusidean jatkojalostaminen ja hyödyntäminen yhteisössä</p>	<p>JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi</p>	<p>JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi</p>
<p>5. JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi: jokaisen toimijan perustehtävän ja roolin selkiyttäminen, vastuutahojen määrittäminen ja em. asioista viestiminen projektissa saadun palautteen pohjalta osana omaa toimintaansa</p> <p>Oulun työpajan tavoin "tehdään nykytila näkyväksi" kehitystä varten eli annetaan säännöllisesti VT-tapaamisissa organisaatioittain palautetta ("risut ja ruusut"), kuunnellaan palaute avoimin mielin ja hyödynnetään oman toiminnan kehittämisessä.</p>	<p>JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi</p>	<p>JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi</p>

ONGELMA: kerhoihin kuulumattomien ”yksinharrastajien” tavoittaminen vaikeaa – miten varmistetaan em. joukon osaamisen ylläpito ja kehittyminen

TAVOITE 3: kerhoihin kuulumattomien ”yksinharrastajien” tavoittaminen: tuetaan ”yksinharrastajan” osaamisen ylläpitoa ja kehittymistä

Käytännön toimenpiteet, miten parannetaan	Vastuutaho	Aikataulu
6. tiedotuskanavien aktiivinen käyttö SIL, SMLL, Trafi, Finavia, IL – monikanavainen viestintä osana omaa toimintaa, hyödynnetään projektissa havaittua sekä yhteistyömahdollisuuksia (esim. liittojen jäsenistön ja toimikuntien ja kerhojen tavoittaminen liittojen kautta, yksittäisten lupakirjan haltijoiden tavoittaminen Trafin kautta)	SIL, SMLL, Trafi, Finavia, IL	JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi
7. kerhoihin kuulumattomien harrastajien tavoittaminen ja ”yksinharrastajien” houkuttelevuus mukaan kerhotoimintaan – keinot? <ul style="list-style-type: none"> - tavoitteiden 1 ja 2 toimenpiteiden kautta - tarkastuslentotoiminnan kehittäminen (riskiperusteisuus, teemat) - vaikuttaminen vakuutusyhtiöiden kautta (yhteisöön kuulumisen motivointi) - avainasemassa myös kerhotoiminnan houkuttelevuuden lisääminen	JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi	JATKO: VT-tapaamisissa käsiteltäväksi